

Sygn. akt I C 177/17

Uzasadnienie wyroku Sądu Rejonowego w Łańcucie

z dnia 25.09.2017 r.

Pozwem z dnia 23.02.2017 roku powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego A. B. kwoty 3.236,79 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu pełnomocnik powoda wskazał, iż pozwany nie wywiązał się z umowy pożyczki zawartej z poprzednikiem prawnym powoda.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym z dnia 7.03.2017 roku, sygn. akt I Nc 203/17 Sąd uwzględnił wniesione powództwo w całości. Nakaz stracił moc na skutek sprzeciwu pozwanego, który początkowo powoływał się jedynie na fakt, iż spłacał zaciągniętą pożyczkę regularnie, a bieżące problemy ze spłatą rat pożyczki uzasadniał trudną sytuacją finansową. Z kolei w piśmie procesowym z dnia 22.05.2017 roku wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych zarzucając, przedawnienie roszczenia, abuzywność umowy skutkującą jej nieważnością, jako umowy jednostronnej i znacznie niekorzystnej dla konsumenta, naruszającej zasady współzycia społecznego, zawartej bez zapoznania się pozwanego z jej treścią oraz naruszającą art. 385 [3] kc. Nadto kwestionował skuteczność cesji wierzytelności z powodu braku zapłaty za przejętą przez powoda wierzytelność oraz uiszczenia podatku VAT za obór wierzytelności. Końcowo domagał się oddalenia powództwa jako nieudowodnionego w kontekście dyspozycji art. 6 kc.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 10.03.2015 roku podczas rozmowy telefonicznej pozwany A. B. zawarł z (...) Sp. z o.o. Spółka jawna (podmiot wchodzący w skład grupy (...) SA) z siedzibą we W. umowę pożyczki w kwocie 5.400 złotych o numerze (...). Rozmowa telefoniczna została nagrana, o czym pozwany został poinformowany.

Umowa pożyczki została zawarta w formie ustnej, na odległość, poza lokalem przedsiębiorcy. Pozwany został poinformowany o postanowieniach umowy dotyczących warunków spłaty pożyczki oraz możliwości i warunkach odstąpienia od umowy. Pożyczkobiorca został ponadto pouczony przez pierwotnego wierzyciela o możliwości wypowiedzenia umowy pożyczki w sytuacji, gdy pożyczkobiorca nie wywiąże się z obowiązków z niej wynikających.

Pozwany A. B. zobowiązał się do zwrotu udzielonej pożyczki wraz z kosztami, opłatami oraz odsetkami w 18 miesięcznych ratach w kwotach po 324,80 złotych, płatnych w terminie do 15 – go dnia każdego kolejnego miesiąca. Oprocentowanie pożyczki naliczane od jej kapitału było stałe w okresie obowiązywania umowy i na dzień jej zawarcia wyniosło 10 % w stosunku rocznym. W przypadku nieterminowej spłaty zadłużenia umowa przewidywała naliczanie odsetek karnych w wysokości stopy odsetek maksymalnych.

A. B. uzyskał ponadto informację o wysokości opłat, które będą naliczane w przypadku opóźnienia w płatności rat oraz w związku z koniecznością podjęcia działań mających na celu wyegzekwowanie spłaty zadłużenia, a polegających na wysyłaniu monitów listownych, telefonicznych, smsowych lub związanych z windykacją terenową.

(dowód : nagranie audio na płycie CD – k. 3, odpis umowy pożyczki – k. 7-8, informacje o kliencie – k. 9, formularz informacyjny dotyczący kredytu konsumenckiego – k. 10-11, tabela opłat i prowizji dla pożyczek gotówkowych – k. 12)

W dniu 11.09.2015r. pożyczkodawca (...) Sp. z o.o. Spółka jawna z siedzibą we W. zawarł z powodem (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w W. umowę przelewu

wierzytelności przysługującej wobec pozwanego A. B. z tytułu umowy pożyczki z dnia 10.03.2015 roku. Zbycie wierzytelności nastąpiło w oparciu o treść art. 509 kc i ustawę o funduszach inwestycyjnych z dnia 27.05.2004r.

(dowód : odpis umowy przelewu wierzytelności – k. 17-19, aneks do umowy przelewu wierzytelności – k. 24, oświadczenie cedenta z dnia 11.09.2015r. o dokonaniu cesji praw – k. 25, informacja o cesji wierzytelności – k. 31, korespondencja stron – k. 29-30)

W dniu 01.02.2016 r. (...) Sp. z o.o. Spółka jawna została przekształcona w (...) Finanse Spółka z o.o.

(dowód : odpisy KRS – k. 20-23, k. 27-28)

Ponieważ pozwany uchybił terminowi płatności wymagalnych rat pożyczki został wezwany do zapłaty zadłużenia. Z uwagi na bezskuteczność wezwania w dniu 20.04.2016 r. powód wypowiedział pozwanemu zawartą umowę pożyczki, stawiając w stan natychmiastowej wymagalności należność główną z tytułu niespłaconego kapitału pożyczki wraz z kosztami. Wypowiedzenie umowy zostało odręcznie żonie pozwanego w dniu 25.04.2016r. W wezwaniu do zapłaty określono termin 30 dni od daty otrzymania wezwania. W przypadku braku wpłaty w tym terminie zastrzeżono, iż wypowiedzenie staje się skuteczne.

Wobec bezskutecznego upływu terminu określonego w piśmie z dnia 20.04.2016r. wypowiedzenie umowy stało się skuteczne z dniem 25.05.2016r.

(dowód : wypowiedzenie umowy wraz z potwierdzeniem odbioru – k. 13-17)

Na dzień wniesienia powództwa w przedmiotowej sprawie zaległości pozwanego z tytułu niewykonania umowy pożyczki były następujące :

- 1.1618 zł – kwota kapitału pożyczki pozostała do zapłaty
- 75,03 zł – opłata przygotowawcza, naliczona za udzielenie pożyczki
- 1.125 zł – opłata operacyjna / prowizyjna, naliczona za obsługę pożyczki
- 98,97 zł – odsetki umowne naliczone zgodnie z umową
- 35,04 zł – odsetki karne naliczone zgodnie z umową
- 100,50 zł - koszty windykacyjne
- 184,25 zł odsetki naliczone po wypowiedzeniu

(dowód : tabela opłat i prowizji dla pożyczek gotówkowych – k. 12, szczegółowe rozliczenie zadłużenia – k. 15-16)

Przedstawiony powyżej stan faktyczny Sąd oparł na dowodach z dokumentów oraz nagraniu dołączonych do pozwu, uznając iż ich treść i moc dowodowa nie budzi żadnych wątpliwości z przyczyn wskazanych w dalszej części uzasadnienia.

Sąd zważył, co następuje:

Z okoliczności przedmiotowej sprawy wynikało, iż umowa pożyczki zawarta między pozwanym A. B. jako pożyczkobiorcą a (...) Sp. z o.o. Spółka jawna z siedzibą we W. dotyczy umowy zawartej na odległość, której definicję zawiera ustawa o prawach konsumenta z dnia 30.05.2014r.

Umowa zawarta na odległość to umowa zawarta z konsumentem w ramach zorganizowanego systemu zawierania umów na odległość, bez jednoczesnej fizycznej obecności stron, z wyłącznym wykorzystaniem jednego lub większej liczby środków porozumiewania się na odległość do chwili zawarcia umowy łącznie.

Zgodnie z treścią art. 12 ust. 1 ustawy o prawach konsumenta najpóźniej w chwili wyrażenia przez konsumenta woli związania się umową na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa przedsiębiorca ma obowiązek poinformować konsumenta w sposób jasny i zrozumiały o:

- 1) głównych cechach świadczenia z uwzględnieniem przedmiotu świadczenia oraz sposobu porozumiewania się z konsumentem;
- 2) swoich danych identyfikujących, w szczególności o firmie, organie, który zarejestrował działalność gospodarczą, a także numerze, pod którym został zarejestrowany;
- 3) adresie przedsiębiorstwa, adresie poczty elektronicznej oraz numerach telefonu lub faksu jeżeli są dostępne, pod którymi konsument może szybko i efektywnie kontaktować się z przedsiębiorcą;
- 4) adresie, pod którym konsument może składać reklamacje, jeżeli jest inny niż adres, o którym mowa w pkt 3;
- 5) łącznej cenie lub wynagrodzeniu za świadczenie wraz z podatkami, a gdy charakter przedmiotu świadczenia nie pozwala, rozsądnie oceniając, na wcześniejsze obliczenie ich wysokości - sposobie, w jaki będą one obliczane, a także opłatach za transport, dostarczenie, usługi pocztowe oraz innych kosztach, a gdy nie można ustalić wysokości tych opłat - o obowiązku ich uiszczenia; w razie zawarcia umowy na czas nieoznaczony lub umowy obejmującej prenumeratę przedsiębiorca ma obowiązek podania łącznej ceny lub wynagrodzenia obejmującego wszystkie płatności za okres rozliczeniowy, a gdy umowa przewiduje stałą stawkę - także łącznych miesięcznych płatności;
- 6) kosztach korzystania ze środka porozumiewania się na odległość w celu zawarcia umowy, w przypadku gdy są wyższe niż stosowane zwykle za korzystanie z tego środka porozumiewania się;
- 7) sposobie i terminie zapłaty;
- 8) sposobie i terminie spełnienia świadczenia przez przedsiębiorcę oraz stosowanej przez przedsiębiorcę procedurze rozpatrywania reklamacji;
- 9) sposobie i terminie wykonania prawa odstąpienia od umowy na podstawie art. 27, a także wzorze formularza odstąpienia od umowy, zawartym w załączniku nr 2 do ustawy;
- 10) kosztach zwrotu rzeczy w przypadku odstąpienia od umowy, które ponosi konsument; w odniesieniu do umów zawieranych na odległość - kosztach zwrotu rzeczy, jeżeli ze względu na swój charakter rzeczy te nie mogą zostać w zwykłym trybie odesłane pocztą;
- 11) obowiązku zapłaty przez konsumenta poniesionych przez przedsiębiorcę uzasadnionych kosztów zgodnie z art. 35, jeżeli konsument odstąpi od umowy po zgłoszeniu żądania zgodnie z art. 15 ust. 3 i art. 21 ust. 2;
- 12) braku prawa odstąpienia od umowy na podstawie art. 38 lub okolicznościach, w których konsument traci prawo odstąpienia od umowy;
- 13) obowiązku przedsiębiorcy dostarczenia rzeczy bez wad;
- 14) istnieniu i treści gwarancji i usług posprzedażnych oraz sposobie ich realizacji;
- 15) kodeksie dobrych praktyk, o którym mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym oraz sposobie zapoznania się z nim;
- 16) czasie trwania umowy lub o sposobie i przesłankach wypowiedzenia umowy - jeżeli umowa jest zawarta na czas nieoznaczony lub jeżeli ma ulegać automatycznemu przedłużeniu;
- 17) minimalnym czasie trwania zobowiązań konsumenta wynikających z umowy;

18) wysokości i sposobie złożenia kaucji lub udzielenia innych gwarancji finansowych, które konsument jest zobowiązany spełnić na żądanie przedsiębiorcy;

19) funkcjonalności treści cyfrowych oraz technicznych środkach ich ochrony;

20) mających znaczenie interoperacyjności treści cyfrowych ze sprzętem komputerowym i oprogramowaniem, o których przedsiębiorca wie lub powinien wiedzieć;

21) możliwości skorzystania z pozasądowych sposobów rozpatrywania reklamacji i dochodzenia roszczeń oraz zasadach dostępu do tych procedur.

(...), o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 9-11, można udzielić przy wykorzystaniu wzoru pouczenia o odstąpieniu od umowy, stanowiącego załącznik nr 1 do ustawy.

Na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy przedsiębiorca jest zobowiązany wydać konsumentowi dokument umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa lub potwierdzenie jej zawarcia, utrwalone na papierze lub, za zgodą konsumenta, na innym trwałym nośniku.

Przedsiębiorca ma obowiązek przekazać konsumentowi potwierdzenie zawarcia umowy na odległość na trwałym nośniku w rozsądnym czasie po jej zawarciu, najpóźniej w chwili dostarczenia rzeczy lub przed rozpoczęciem świadczenia usługi.

Z kolei w oparciu o treść art. 20 ustawy, w przypadku gdy przedsiębiorca kontaktuje się z konsumentem przez telefon w celu zawarcia umowy na odległość, ma obowiązek na początku rozmowy poinformować konsumenta o tym celu, a ponadto podać identyfikujące go dane oraz dane identyfikujące osobę, w imieniu której telefonuje.

Ciężar dowodu spełnienia obowiązków informacyjnych określonych w art. 12 spoczywa na przedsiębiorcy.

Po przeanalizowaniu nagranej rozmowy między pozwanym a przedstawicielem pierwotnego wierzyciela Sąd stwierdził, iż wyżej wskazane przesłanki z art. 12 i 20 ustawy o prawach konsumenta zostały przez pierwotnego wierzyciela spełnione. A. B. został, w sposób prawidłowy, tj. jasny i zrozumiały, poinformowany przez przedstawiciela pożyczkodawcy o celu zawarcia umowy, o podstawowych prawach i obowiązkach stron umowy, o terminach i sposobie spłaty pożyczki, informując jednocześnie że bardziej szczegółowe dane, w tym umowa i załączniki do umowy zostaną przesłane – zgodnie z wyborem pozwanego- na jego adres poczty elektronicznej. To pozwany wybrał sposób doręczenia dokumentów związanych z umową drogą elektroniczną za pośrednictwem poczty e - mail.

W świetle dowodu w postaci nagrania rozmowy telefonicznej skuteczne zawarcie umowy pożyczki nie budzi żadnych wątpliwości. W ocenie Sądu, opartej również na treści dokumentów dołączonych do pozwu, zarzuty pozwanego co do zasadności wniesionego powództwa nie zasługują na uwzględnienie. W pierwszej kolejności wskazać należy, iż całkowicie chybiony jest podniesiony w sprzeczcie zarzut pozwanego, iż spłacał raty zaciągniętej pożyczki regularnie. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 22.11.2001 r. (I PKN 660/00) samo twierdzenie strony nie są dowodem w sprawie. Pozwany nie przedstawił zaś żadnego dowodu na poparcie swoich twierdzeń w tym przedmiocie (np. dowodu wpłaty, wyciągu bankowego itp.). Z przedłożonego przez powoda dokumentu w postaci szczegółowego zestawienia rozliczenia pożyczki wynika z kolei, iż ostatnią wpłatę pozwanego w kwocie 324,80 złotych odnotowano w dniu 15.12.2015r. Z powodu zaprzestania spłaty kolejnych rat pożyczki zostały przez pożyczkodawcę naliczone stosowne odsetki umowne oraz odsetki karne. Pozwany nie zareagował na wezwaniem z dnia 20.04.2016r., doręczone w dniu 25.04.2016 r. jego dorosłemu domownikowi, o uregulowanie zadłużenia w terminie 30 dni, pod rygorem uznania wypowiedzenia umowy pożyczki za skuteczne. W tym kontekście jako pozbawiony słuszności jawi się kolejny zarzut pozwanego co do przedawnienia roszczenia.

Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. W przedmiotowej sprawie tę datę stanowi data skutecznego wypowiedzenia umowy pożyczki - 25.05.2016r.

Bieg przedawnienia przerywa się m.in. przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia;

Z mocy art. 118 kc jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

Mając na uwadze powyższe oraz fakt, iż pozew w niniejszej sprawie został złożony w dniu 23.02.2017 roku należało uznać, iż przedawnienie roszczenia o zwrot pożyczki wraz z należnymi odsetkami nie nastąpiło.

Za oddaleniem powództwa nie przemawia również zarzut dotyczący skuteczności umowy cesji wierzytelności ze względu na brak dowodu zapłaty ceny nabycia wierzytelności i uiszczenia należności publicznoprawnych związanych z zawartą umową.

Zgodnie z brzmieniem art. 509§1 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Według art. 510§1 kc umowa sprzedaży, zamiany, darowizny lub inna umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzytelności przenosi wierzytelność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły. Jeżeli wierzytelność jest stwierdzona pismem, przelew tej wierzytelności powinien być również pismem stwierdzony.

Powód przedłożył odpis pisemnej umowy przelewu wierzytelności z dnia 11.09.2015r. oraz odpis załącznika do tej umowy w postaci wyciągu z wykazu wierzytelności, który obejmował wierzytelność wynikającą z umowy pożyczki nr (...) z dnia 10.03.2015 roku. Z treści tych dokumentów wynika w sposób jednoznaczny, iż powód jako cesjonariusz przejął z dniem zawarcia umowy przelewu wszelkie prawa związane z w/w wierzytelnością wraz z roszczeniem o opłaty oraz o należne odsetki (§ 4 pkt 5 umowy przelewu). Umowa przelewu wierzytelności stanowi umowę konsensualną, a jej skuteczność i moc prawna nie została uzależniona od spełnienia przez cesjonariusza obowiązku zapłaty ceny nabycia wierzytelności. Kwestia wzajemnych rozliczeń między stronami umowy cesji wierzytelności nie ma znaczenia dla treści rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. Pozwany został w sposób prawidłowy poinformowany o treści umowy przelewu.

W kontekście dowodu z nagrania rozmowy telefonicznej z pozwanym nie zasługuje na aprobatę także zarzut A. B., iż nie zapoznał się on w sposób prawidłowy z treścią umowy. Podczas utrwalonej na nagraniu rozmowy przedstawiciel pierwotnego wierzyciela w sposób w pełni zrozumiały przedstawił pozwanemu najistotniejsze warunki umowy, takie jak wysokość pożyczki oraz wysokość rat i termin ich płatności, sposób przekazania kapitału pożyczki, prawo i warunki odstąpienia od umowy, wysokości opłat przygotowawczych, wysokości oprocentowania. Całość dokumentacji związanej z zawartą umową miała zostać przesłana na wskazany przez pozwanego adres e – mail. Pozwany nie wykazał, iż nie otrzymał tych dokumentów. W związku z powyższym argumentacja o braku zapoznania się przez pozwanego z treścią umowy nie jest zasadna.

Jako niezasadny Sąd ocenił również ostatni zarzut dotyczący abuzywności umowy pożyczki. Pozwany formułując przedmiotowy zarzut powoływał się na treść art. 385³ kpc, który zawiera jedynie przykładowe niedozwolone postanowienia umowne. Nie jest to jednak katalog zamknięty.

Przepisy art. 385¹–385³ kc wprowadzają zakaz stosowania niedozwolonych postanowień umownych (klausul niedozwolonych) w obrocie konsumenckim, który sankcjonowany jest brakiem mocy wiążącej tych klauzul. Na ich oznaczenie, w piśmiennictwie i orzecznictwie pojawia się termin „klausule abuzywne”. Nie każde postanowienie umowy (lub wzorca umownego) zawartej z konsumentem podlega ocenie co do uznania go za klauzulę niedozwoloną. Przepis art. 385¹ § 1 kc nie dopuszcza możliwości uznania za klauzulę niedozwoloną postanowień uzgodnionych indywidualnie z konsumentem oraz postanowień określających jednoznacznie główne świadczenia stron. Niedozwolonymi klauzulami umownymi są postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione

indywidualnie, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

W realiach przedmiotowej sprawy pozwany, mimo iż był reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, nie wskazał jakie konkretnie postanowienia umowy pożyczki kształtują obowiązki pożyczkobiorcy w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami lub rażąco naruszają jego interesy. Z poczynionych przez Sąd ustaleń wynika, iż podczas zawarcia umowy na odległość zostały pozwanemu przekazane ustnie wszystkie elementy określające w sposób jednoznaczny główne świadczenia stron. Co do pozostałych zapisów umownych Sąd nie miał obowiązku ich badania pod kątem abuzywności, albowiem pozwany w żaden sposób nie sprecyzował i nie wykazał przesłanek określonych w przepisie art. 385¹ kc, tzn. nie podał, które - i ewentualnie z jakich powodów - zapisy umowy pożyczki są sprzeczne z dobrymi obyczajami lub rażąco naruszają interesy pożyczkobiorcy.

Skoro zatem powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. skutecznie nabył wierzytelność p-ko pozwanemu A. B., która jest wymagalna, a jej wysokość wynika z dołączonych do pozwu dokumentów, orzeczono jak w pkt I sentencji wyroku, uwzględniając wniesione powództwo w całości.

O kosztach orzeczono w pkt II części dyspozytywnej wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc. Na koszty w łącznej kwocie 1.017 złotych zasądzone od pozwanego na rzecz powoda złożyły się następujące składniki: opłata sądowa od pozwu w kwocie 100 złotych, opłata od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 900 złotych, określone na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.